

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de avocatul Banaru Vadim în numele condamnatului Canțir Ion și de ultimul, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2016, în cauza penală, în privința lui

Canțir Ion XXX, născut la XXX, originar din r-nul XXX, domiciliat temporar în mun. XXX, str. XXX, ap. XXX.

*Termenul examinării cauzei:**Instanța de fond de la 02.10.2015 pînă la 19.08.2016;**Instanța de recurs de la 13.09.2016 pînă la 18.11.2016;**Instanța de recurs în anulare de la 10.04.2017 pînă la 10.05.2017.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în anulare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 august 2016, Canțir Ion, a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 06.05.2015, aproximativ pe la ora 21:40, conducătorul auto Canțir Ion, conducînd autoturismul de model „XX” cu n/î XXX, în mun. XXX, la intersecția str. XXX cu str. XXX, a fost stopat de către inspectorul INP al IGP.

Menifestînd suspecții de consum de substanțe narcotice, conducătorul auto Canțir Ion, a fost condus la sediul Dispensarului Republican de Narcologie, situat în mun. Chișinău, str. Petru Rareș 32, unde conform procesului-verbal nr. 6198 din 06.05.2015 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că numitul Canțir Ion se află în stare de ebrietate provocată de stupefiante și anume canabis, ceea ce corespunde stării de ebrietate produsă de substanțe narcotice și denotă o ignorare a cerințelor din pct. 14) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că, „*Conducătorul de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere*”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate manifestate prin conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, Canțir Ion a comis infracțiunea prevăzută de art. 264/1 alin. (1) Cod penal.

3. Împotriva sentinței primei instanțe, avocatul Banaru Vadim în numele inculpatului Canțir Ion a declarat recurs în termen, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Canțir Ion să fie achitat, motivând prin următoarele:

„ - la f.d. 1 este indicată ordonanța de începere a urmăririi penale din 01 iulie 2015. La f.d. 8 este anexat procesul-verbal de examinare și constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și a naturii ei din 06.05.2015. Este cert faptul că, această probă a fost obținută pînă la începerea urmăririi penale, iar ordonanța a organului de urmărire penală prin care acest document să fie ridicat și recunoscut în calitate de document la cauza penală nu există. La f.d. 25 este ordonanța de ridicare din 20.08.2015, prin care au fost ridicate de la cet. Canțir Ion, raportul de constatare medico-legală nr. 64 din 28.05.2015, 2 cereri adresate Centrului Republican de Narcologie. La f.d. 32, este ordonanța de anexare a documentelor la materialele cauze, prin care a fost recunoscut drept mijloc de probă raportul de constatare medico-legală nr. 64 din 08.05.2015. Este cert faptul că procesul-verbal de examinare din data 06.05.2015 nu are nici o valoare probantă, din motiv că a fost întocmit de persoane care nu au dreptul să efectueze acțiuni de urmărire penală și nu a fost efectuat în cadrul urmăririi penale, iar organul de urmărire penală la anexat la dosar fără existența unei ordonanțe, deși era obligat să o facă, fapt redat expres la art. 157 alin. (2) Cod de procedură penală;

- la f. d. 35, există o asemenea ordonanță de recunoaștere în calitate de document a raportului de constatare medico-legală. În atare împrejurări, procesul-verbal de examinare din 06.05.2015, este anexat la dosar ilegal, fără existența unui act procedural care trebuia să fie întocmit de organul de urmărire penală, fapt care nu-i poate fi atribuită calitatea de probă, și urmare nici nu putea fi pusă la baza sentinței;

- din cele constatate este cert, că la 06.05.2015, de către personalul medical al Dispensarului Republican de Narcologie, nu a fost supusă proba biologică de sânge a cet. Canțir Ion, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 296 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei și anume: Medicul abilitat cu dreptul de efectuare a examinării medicale, trebuie să realizeze următoarele acțiuni: să efectueze examinarea medicală cu aplicarea obligatorie a probelor de laborator (sânge și/sau urină) și prin respectarea strictă a ordinii și modului unic de efectuare a examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei;

- o altă probă pe care instanța de judecată a apreciat-o tendențios, sunt declarațiile expertului Roșioru Gheorghe, care a indicat: ”*De la un singur consum drogul întrebuițat poate fi depistat stabil pe parcursul a 72 ore. 72 de ore poate fi depistat în corp drogul stabilit, după 72 ore poate să fie depistat sau nu, 2-3 ore se păstrează în sânge, iar în urină 72 ore...În aceste trei zile nu poate persoana să fie în stare de ebrietate, dar la un moment dat el intră în stare de ebrietate apoi iese din această stare, dar trei zile el se află sub influență și noi o stabilim*”. Din cele declarate de expert, reiese că drogul consumat de o persoană poate fi stabilit cu certitudine în decurs a 3 zile de la consum, prin examinarea urinei, iar în sânge drogul nu poate fi depistat deoarece în sânge acesta se păstrează o perioadă scurtă de 2-3 ore de la consum. Totodată dacă în urină este posibil de stabilit consumul în perioada de 72 de ore, ar reieși că și persoana se află în stare de ebrietate narcotică timp de cel puțin de 3 zile, însă această ipoteză este una eronată, din motiv că starea de ebrietate

nu este identică cu consumul de substanțe narcotice, astfel expertul e indicat că la un moment persoana intră apoi iese, iar persoana nu se poate afla în stare de ebrietate pe tot parcursul acestei perioade, or nici expertul nu a putut da un răspuns concret când există stare de ebrietate, când aceasta intervine și care este durata acestei stări”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2016, a fost admis din alte motive recursul avocatului Banaru Vadim în numele inculpatului Canțir Ion, casată inclusiv din oficiu conform alin. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A-1 recunoaște pe Canțir Ion Simion vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) Cod penal și a-i stabili pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale în folosul statului, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 64 alin. (3¹) Cod penal, a-i explica inculpatului Canțir Ion că este în drept să achite ½ din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 72 de ore, din momentul în care decizia devine executorie.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a constatat că, la 06.05.2015, aproximativ pe la ora 21:40, conducătorul auto Canțir Ion, conducând autoturismul de model „XXX” cu n/î XXX, în mun. XX, la intersecția str. XX cu str. XXX, a fost stopat de către inspectorul INP al IGP.

Menifestînd suspiecții de consum de substanțe narcotice, conducătorul auto Canțir Ion, a fost condus la sediul Dispensarului Republican de Narcologie, situat în mun. Chișinău, str. Petru Rareș 32, unde conform procesului-verbal nr. 6198 din 06.05.2015 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că numitul Canțir Ion se află în stare de ebrietate provocată de stupefiante și anume canabis, ceea ce corespunde stării de ebrietate produsă de substanțe narcotice și denotă o ignorare a cerințelor pct. 14) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că: ” *Conducătorului de vehicul îi este interzis a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere*”.

Așadar, Canțir Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264/1 alin. (1) Cod penal, *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice.*

Deși inculpatul Canțir Ion nu și-a recunoscut vina, vinovăția sa se demonstrează prin probele administrate la urmărirea penală și cercetate în ședința de judecată a instanței de fond cît și cea de apel și anume: declarațiile martorului Lefter Mihail, declarațiile expertului Roșioru Gheorghe, precum și:

- raportul agentului constator Lefter Mihail din 06.05.2015, potrivit căruia s-a stabilit că la 06.05.2015, orele 21.40, pe str. XXX, mun. XX, Canțir Ion conducea mijlocul de transport „XX” n/î XX, fiind suspect în consum de droguri (f.d. 6);

- procesul-verbal nr. 6198 din 06.05.2015 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a stabilit că Canțir Ion se află în stare de ebrietate provocată de stupefiante și anume canabis, ceea ce corespunde stării de ebrietate produsă de substanțe narcotice (f.d. 8);

- raportul de constatare medico-legală nr. 64 din 10.06.2015, prin care s-a indicat că în proba de urină a cet. Canțir Ion s-au depistat canabinoizi (f.d. 30);

Astfel, probele expuse, confirmă că inculpatul Canțir Ion a condus mijlocul de transport nominalizat, fiind în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 264/1 alin. (1) Cod penal, iar argumentele recursului sunt înaintate fără temei legal și în scop de evitare a pedepsei meritate.

Din materialele cauzei, rezultă că atât raportul agentului constator din 06.05.2015 cât și alte acte formate ulterior, au fost întocmite în conformitate cu art. 438 CC al RM, HG Nr. 296 din 16.04.2009 art. 13 p. 2 al Legii cu privire la poliție, art. 1² alin. 1 al Legii cu privire la expertiza judiciară, art. 7 alin. 4 al Legii privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și alte substanțe psihotrope p. 6, 15 și 17 ale HG Nr. 296 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei.

Permisul de conducere a fost ridicat prin ordonanță, în conformitate cu art. 427 alin. (1) CC al RM și art. 126 alin. (1) și (3) CPP.

Toate materialele acumulate, au fost transmise pentru reînregistrare prin încheierea inspectorului A. Sîrghi din 07.05.2015, ulterior, organul de urmărire penală primind materialul dat, a acționat în conformitate cu art. 57, alin. (2) p. 1), art. 262 alin. (1) p. 4) și art. 265 alin. (3) CPP, întocmind un proces - verbal din 06.06.2015 de consemnare a circumstanțelor constatate (f.d. 3), ca mai apoi, același ofițer de urmărire penală, în baza rezultatului expertizei, a emis ordonanță de începere a urmăririi penale din 01.07.2015.

Toate acțiunile ofițerului de urmărire penală, corespund prevederilor procedurii penale și fac parte din atribuțiile sale de serviciu.

Astfel, argumentele recurentului sunt nefondate, însă sentința urmează să fie casată din oficiu din motiv că în partea descriptivă a ei, a fost incomplet formulată învinuirea adusă inculpatului, pentru care a și fost condamnat.

La stabilirea pedepsei, instanța de recurs a ținut cont de faptul că, inculpatul Canțir Ion, a comis pentru prima dată infracțiune și această circumstanță o consideră atenuantă și influentă pentru a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, care, în opinia instanței de recurs, v-a contribui la reeducarea inculpatului și atingerea scopului legii.

5. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile nominalizate au devenit irevocabile.

6. La 29 martie 2017, condamnatul Canțir Ion și apărătorul acestuia Banaru Vadim, declară recurs în anulare, în care solicită casarea deciziei instanței de recurs, cu transmiterea cauzei penale la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău. Recurenții invocă că condamnatul Canțir Ion întrunește toate condițiile pentru a fi aplicată Legea cu privire la amnistie, deoarece cauza se judeca în procedura instanței de recurs pe cale ordinară la momentul intrării în vigoare a Legii cu privire la amnistie. Or, potrivit art. 444 alin. (2) Cod de procedură penală, cauzele prevăzute la pct. 1)-4), 8), 9), 13)-15) se iau în considerare întotdeauna și din oficiu. Totodată, instanța de recurs a făcut referire la art. 409 Cod de procedură penală, care reglementează judecarea apelului și nu cea a recursului. De asemenea, instanța de recurs a casat sentința din oficiu fără ca să pună în discuție părților acest fapt. Ca temei pentru înaintarea recursului în anulare, recurenții au invocat art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală – repararea erorii de drept comise la judecarea cauzei.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44) și 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în articolul 453 Cod de procedură penală, nu cuprinde menționarea acestor cazuri și argumentarea ilegalității hotărîrilor atacate.

Colegiul penal reiterează că, în conformitate cu prevederi legale, în recursul recurenților, nu sunt invocate care circumstanțe sunt considerate a fi un viciu fundamental, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual-penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărîrea atacată, omițîndu-se și argumentarea ilegalității hotărîrii contestate, cu indicarea unor erori de drept concrete.

Colegiul penal mai menționează că, conform practicii judiciare, inclusiv și a Curții Europene pentru Drepturile Omului, în art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care presupune, printre altele, că o soluție definitivă (irevocabilă) a oricărui litigiu nu trebuie rediscuțată. Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri judecătorești definitive și executorii, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și a unei soluționări noi a cauzei, întrucît existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Din aceste considerente, rezultă că recursul în anulare nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al recurenților cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica din motiv că conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Colegiul atestă că, motivele invocate în recursul în anulare, nu cade sub noțiunea prevăzută de art. 6 pct. 44) a Codului de procedură penală, conform căreia prin *viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale*. Ori, neaplicarea prevederilor Legii privind amnistia, de către instanța de judecată nu

constituie o eroare de drept potrivit prevederilor art. 453 Cod de procedură penală, ca viciu fundamental.

Astfel, Colegiul penal statuează că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Instanța de recurs menționează că, pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale.

Cât privește solicitarea recurenților, de a-i fi aplicată față de Canțîr Ion amnistia, în temeiul Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal menționează că, potrivit pct. 1) lit. a) al Regulamentului pentru aplicarea Legii pentru amnistia unor categorii de persoane, art. 469 alin.(1) pct.15) și 470 alin.(1) Cod de procedură penală, urmează să se adreseze judecătorului de instrucție în a cărui rază teritorială se află locul de executare a pedepsei.

În circumstanțe indicate, Colegiul penal ajunge la concluzia că în speța examinată se impune ca soluție inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 456, 432 alin. (1) alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de avocatul Banaru Vadim în numele condamnatului Canțîr Ion și de ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Canțîr Ion XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicat integral la **17 mai 2017**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan